

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 14. novembar 2024.godine

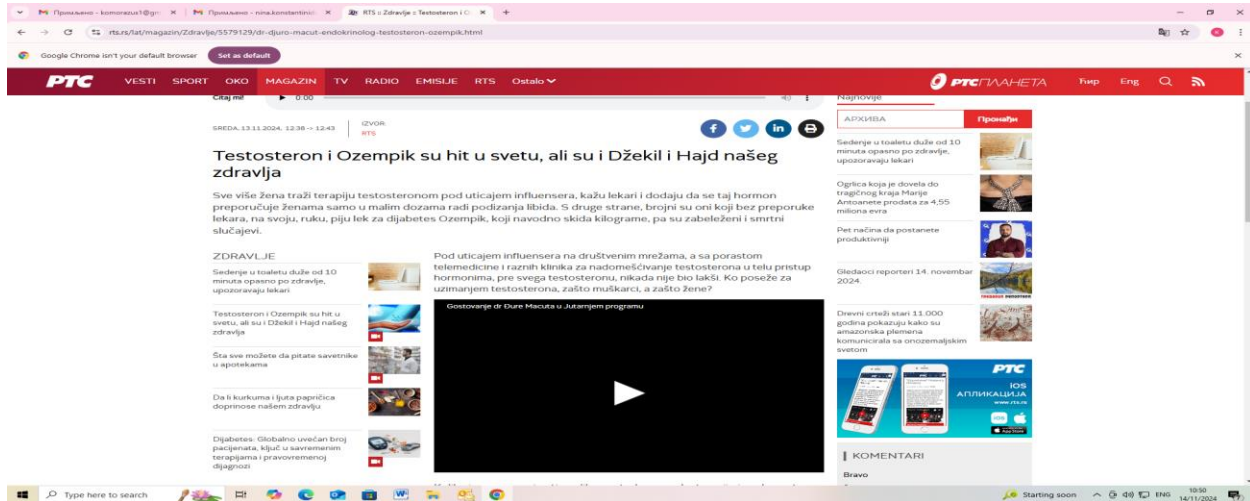
RTS- Testosteron i Ozempik su hit u svetu, ali su i Džekil i Hajd našeg zdravlja

BLIC- "ZA NEKOLIKO GODINA UMESTO EPIDEMIJE IMAĆEMO PANDEMIJU"
Naša doktorka iznela uznemirujuće prognoze za NEIZLEČIVU bolest koju u Srbiji ima više od POLA MILIONA ljudi

BLIC- Tema nije neplodnost, već kako da do nje ne dođe: Drugi VTO Forum "Biram plodnost"

BLIC- Srbija više nego ikada ulaže u inovativne lekove, za njihovu efikasnost potrebna i rana dijagnostika: Direktorka RFZO otvorila Kancerološku nedelju

POLITIKA- Protiv gripa do sada vakcinisano 260.000 osoba

Testosteron i Ozempik su hit u svetu, ali su i Džekil i Hajd našeg zdravlja

Sve više žena traži terapiju testosteronom pod uticajem influensera, kažu lekari i dodaju da se taj hormon preporučuje ženama samo u malim dozama radi podizanja libida. S druge strane, brojni su oni koji bez preporuke lekara, na svoju, ruku, piju lek za dijabetes Ozempik, koji navodno skida kilograme, pa su zabeleženi i smrtni slučajevi.

Pod uticajem influensera na društvenim mrežama, a sa porastom telemedicine i raznih klinika za nadomešćivanje testosterona u telu pristup hormonima, pre svega testosteronu, nikada nije bio lakši. Ko poseže za uzimanjem testosterona, zašto muškarci, a zašto žene?

Koliko je opasno uzimati medikamente, hormonsku terapiju i suplemente na svoju ruku, gostujući u Jutarnjem programu RTS-a objasnio je profesor dr Đuro Macut, endokrinolog u KCS, ističući da je to trend koji ide ciklično i periodično. Tu se Evropa i Amerika dosta razlikuju, kod nas je veliki uticaj Amerike i influensera.

„Postoje apsolutno zabranjena područja gde ne treba uzimati hormone ili druge lekove u oblasti endokrine terapije koja se nalazi na listi Međunarodnog olimpijskog komiteta. Sve su to lekovi koji su zabranjeni u sportu, pa su zabranjeni i za normalan život. Trend je da se misli da će nam uzimanje hormona produžiti život“, istakao je profesor.

Napominje da se danas puno oslanjamo na medije i društvene mreže, a lekari se često uopšte ne pitaju.

Žene koje su ga uzimale bez nadzora sada se suočavaju sa prekomernom dlakavošću, pa čak i promenom glasa.

Nuspojave uzimanja hormona na svoju ruku

„Žene i ne znaju šta sve može da se desi i ne znaju šta je iza uzimanja lekova na svoju ruku. Takođe ne znaju koliko dugo treba nešto da uzimaju, kao ni da li lek ima nekog efekta. Onda to ide u hronične terapije, koje mogu da pogoršaju kardiovaskularne ishode. Primena hormona ide uz savet i konsultaciju lekara“, istakao je profesor Macut.

Ističe da postoji hormonska nadoknada koju isključivo prepisuje lekar uz konsultacije.

„Testosteron jeste muški hormon, ali ni muškarci nebi trebalo da ga uzimaju na svoju ruku, jer može da izazove neželjene efekte. Kod mene pacijenti dođu kada obično već bude kasno i problem je nerešiv. Steroidi utiču na plodnost kod muškaraca. Problem je što su muškarci mnogo konzervativniji i zatvoreniji od žena, mada se sa vremenom to polako menja“, istakao je profesor.

Ozempik je hit u svetu, ali ga ne treba uzimati na svoju ruku

„Odličan je lek u lečenju dijabetesa, to je njegova prva indikacija, on leči i gojaznost. Opet je važno da ga prepíše lekar, jer on nije prva linija odbrane od dijabetesa. Ozempik je hit u svetu, ali može da izazove velike zdravstvene probleme na pankreasu. Treba ga koristiti pod nadzorom i isključivo po preporuci lekara“, rekao je prof. dr Đuro Macut.

A screenshot of a Blic TV news broadcast. The main headline reads: "ZA NEKOLIKO GODINA UMEMO EPIDEMIJE IMAĆEMO PANDEMIJU" Naša doktorica iznela uznemirujuće prognoze za NEIZLEČIVU bolest koju u Srbiji ima više od POLA MILIONA ljudi. The broadcast features a guest, Dr. Đuro Macut, and a host, Ivana Ivanović. The video player shows a timestamp of 0:00 / 6:00. The background shows a cityscape at night. The Blic TV logo is visible in the bottom right corner.

"ZA NEKOLIKO GODINA UMEMO EPIDEMIJE IMAĆEMO PANDEMIJU" Naša doktorica iznela uznemirujuće prognoze za NEIZLEČIVU bolest koju u Srbiji ima više od POLA MILIONA ljudi

U Srbiji približno 450.000 osoba ima postavljenu dijagnozu dijabetesa, a još 240.000 ne zna za svoju bolest, podaci su Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut".

Svetski dan dijabetesa obeležava se svake godine 14. novembra. Prema rečima dr Jelice Bjekić Macut, načelnice Odeljenja ednokriniologije u Kliničko-bolničkom centru "Bežanijska kosa", svet je prepoznao razmere ove bolesti još 2006. godine.

- Mi ovih godina govorimo o epidemiji dijabetesa, a smatra se da će do 2030. ili 2040. godine ovo oboljenje imati razmere pandemije - rekla je dr Jelica Bjekić Macut u jutarnjem programu TV "Prva".

Prema njenim rečima, u svetu ima preko 600 miliona dijabetičara, dok Srbija ima preko 700 hiljada pacijenata koji boluju od šećerne bolesti.

- Od toga, registrovano je 400 i nešto hiljada, znači naš Institut za javno zdravlje Batut, mislim da je oko 435 hiljada registrovanih, ali smatra se da na jednog registrovanog ide jedan neprepoznat i nedijagnostikovani pacijent. Zato je jako bitna prevencija, raditi na prevenciji i otkrivanju novih slučajeva, kaže dr Bjekić Macut.

Nije isto, dodaje ova doktorka, kad pacijent kaže da ima šećer, 5, 6, 7, ali je druga priča kada se susretnete s njim i kada vam neko kaže - vi, ipak, imate šećernu bolest.

- To negde, ipak, našeg pacijenta osvesti. Ono što je bitno moram reći da poslednjih godina smo mi dosta toga uradili, Ministarstvo zdravlja je uvrstilo jednu vrlo bitnu analizu hemoglobina NC na prst pomoću koje mi možemo uraditi prevenciju, postaviti dijagnozu, jer ako je ta vrednost preko 6,5%, mi smo lako dijagnostikovali pacijenta. Mi smo postavili već dijagnozu tog pacijenta, možemo ga usmeriti na dalje ispitivanje, dalje lečenje - objasnila je ova doktorka.

Prvi put Srbija dobila Nacionalni program za dijabetes

Važno je, takođe napomenuti da Srbija do sada nije imala Nacionalni program za dijabetes.

- Sada je prvi put Republička stručna komisija koja je osnovana na zahtev Ministarstva zdravlja napisala Nacionalni program. Sad to posle ide u Ministarstvo na javno usaglašavanje. Ali ono što je bitno zaista, napisali smo taj program u kome se precizira i daju se uputstva ostalim nivoima zdravstvene zaštite na koji način treba da se radi i kako da se leče pacijenti, što je jako bitno. I time smo pokazali, i država je pokazala da je shvatila značaj ovog oboljenja koji zaista ima razmere epidemije i globalni je problem, rekla je dr Bjekić Macut.

A zbog čega su važna preventivna merenja?

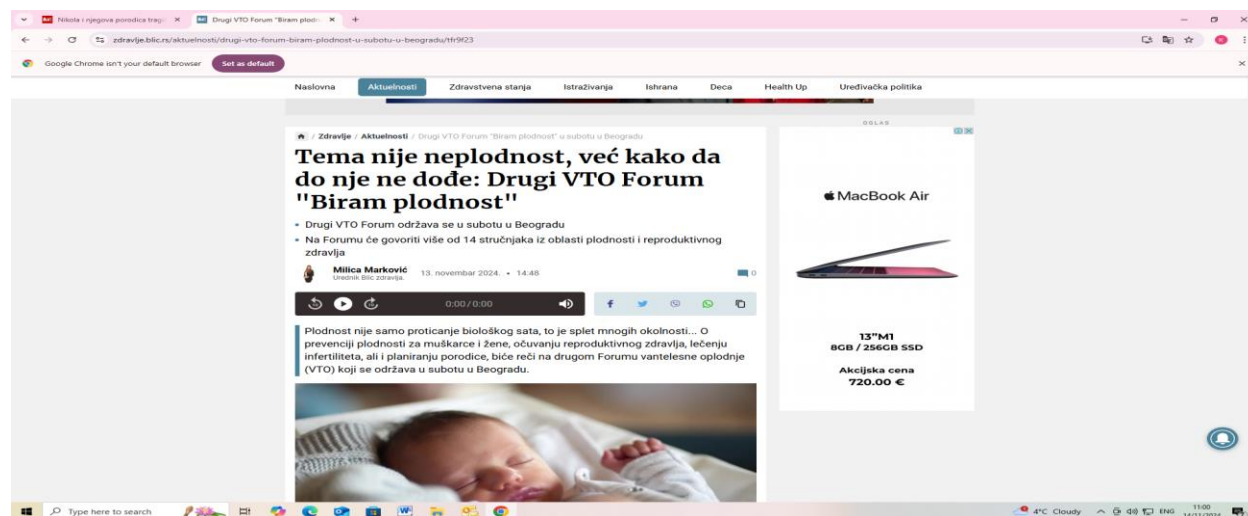
- Za dijagnozu šećerne bolesti dve vrednosti na prazan stomak preko 7, ili ako su pacijenti jeli i otišli su da vade šećer, ako je ta vrednost preko 11.1, taj pacijent ima šećernu bolest. Znači, uopšte nije teško postaviti dijagnozu, a jako nam je bitno da što više prepoznamo na tim preventivnim pregledima tih pacijenata, jer zaista da bismo suočili i da bismo započeli način njihovog lečenja, rekla je doktorka.

Unapređenje savetovališta za dijabetičare takođe je tema kojoj se daje prostor.

- Treba da ih otvorimo tako gde ne postoje, da postojeća unapredimo, da bi zaista to bila prva mesta gde naši pacijenti dolaze, gde mogu da dobiju osnovne informacije o načinu ishrane, o fizičkoj aktivnosti, o tome kakva je, kakva je težina njihove šećerne bolesti, kaže Bjekić Macut.

Kada je reč o terapiji, Srbija poseduje sve najznačajnije inovativne lekove.

- U poslednjih godina se stvarno desila revolucija, uvedeni su mnogi lekovi, tako da Srbija zaista poseduje sve te lekove. Samo jednu stvar za sada nema, a to je jednododni insulin koji jedino ima Kanada, rekla je doktorka.

Tema nije neplodnost, već kako da do nje ne dođe: Drugi VTO Forum "Biram plodnost"

Drugi VTO Forum održava se u subotu u Beogradu

Na Forumu će govoriti više od 14 stručnjaka iz oblasti plodnosti i reproduktivnog zdravlja

Plodnost nije samo proticanje biološkog sata, to je splet mnogih okolnosti... O prevenciji plodnosti za muškarce i žene, očuvanju reproduktivnog zdravlja, lečenju infertiliteta, ali i planiranju porodice, biće reči na drugom Forumu vantelesne oplodnje (VTO) koji se održava u subotu u Beogradu.

Naime, u subotu, 16. novembra, s početkom od 12 sati održaće se drugi po redu VTO Forum pod sloganom "Biram plodnost" i to u Envoy Conference sali, Ulica Gospodar Jevremova 47, u Beogradu u organizaciji IVF Centra, koji će otvoriti ministarka Tatjana Macura.

- Pozivamo sve koji žele da znaju više o svojoj plodnosti, planiranju porodice ili se suočavaju s problemom neplodnosti da dođu. Nisu bitne godine, nije bitan pol. Treba svi da znamo više - poručuju iz IVF Centra.

Prevenција plodnosti, lečenje infertiliteta i planiranje porodice

Na Forumu će na četiri zanimljiva panela govoriti više od 14 stručnjaka iz zemlje i inostranstva iz oblasti plodnosti, i reproduktivnog zdravlja. Teme se tiču prevencije plodnosti za muškarce i žene, očuvanja reproduktivnog zdravlja, lečenja infertiliteta, ali i planiranja porodice (zamrzavanje jajnih ćelija, donacija reproduktivnih ćelija i embriona, odlaganje roditeljstva, postupci za singl mame, muška plodnost...).

Cilj je da svi dobiju pouzdane informacije i savete, mogućnost da se besplatno konsultuju sa najvećim stručnjacima, ali i da dobiju neophodnu psihološku i sociološku podršku, informacije o zakonskim regulativama. Sve na jednom mestu u jednom danu.

Tema nije neplodnost, već kako da do nje ne dođe

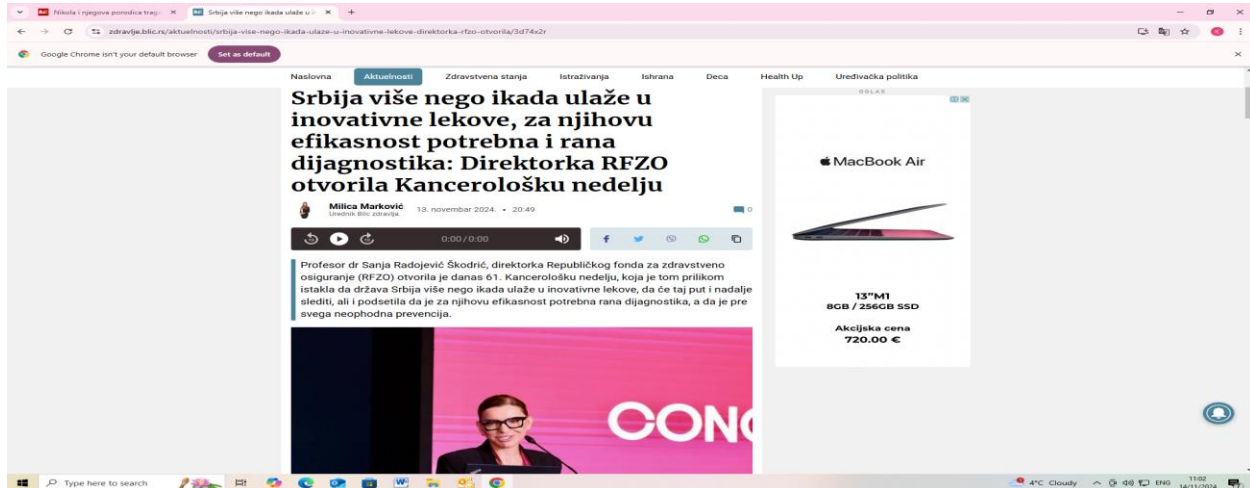
Poseban segment Foruma čini izlagački deo, a između ostalog posetioci će moći da izmere šećer u krvi, provere krvni pritisak, izmere nivoe vitamina u organizmu, provere BMI (indeks telesne mase), nivo saturacije, izmere težinu i druge važne parametre na specijalnoj nutricionističkoj vagi, ali i da dobiju konkretan i jasan besplatan savet nutricioniste ili dijetologa.

- Put do pravih informacija, koje mogu biti ključne kada je plodnost u pitanju, često je pun prepreka, nejasnoća i zbunjenosti. Zato smo stvorili prostor za susret sa stručnjacima, klinikama, laboratorijama, proizvođačima lekova i suplemenata, psiholozima, nutricionistima i svima koji su saveznici za putu roditeljstva. Sve što organizujemo na samom Forumu okrenuto je u potpunosti potrebama ljudi kojima treba podrška. Planiranje porodice postaje sve važnija tema. Tema nije neplodnost već kako da do nje ne dođe. Na to možemo uticati jednostavnim proverom na vreme i informisanjem - izjavila je Sandra Jovanović, predsednica IVF Centra i organizator Foruma.

Psihološka podrška

Iz IVF Centra posebno izdvajaju i psihološku podršku na samom Forumu, ali i mogućnost da svako zaviri kroz pravi mikroskop i pogleda kako izgleda stvaranje života u laboratoriji.

Slogan "Biram plodnost" od velike je važnosti, jer da bi ljudi birali plodnost moraju najpre znati i razumeti šta ona zaista znači. To nije samo proticanje biološkog sata, to je splet mnogih okolnosti, jer život jeste čudo, poručuju iz IVF Centra.

Srbija više nego ikada ulaže u inovativne lekove, za njihovu efikasnost potrebna i rana dijagnostika: Direktorka RFZO otvorila Kancerološku nedelju

Profesor dr Sanja Radojević Škodrić, direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) otvorila je danas 61. Kancerološku nedelju, koja je tom prilikom istakla da država Srbija više nego ikada ulaže u inovativne lekove, da će taj put i nadalje slediti, ali i podsetila da je za njihovu efikasnost potrebna rana dijagnostika, a da je pre svega neophodna prevencija.

Prof. dr Radojević Škodrić je najpre podsetila da maligne bolesti predstavljaju jedan od najvećih neprijatelja ljudskog zdravlja, i navela da na to ukazuje i statistika Svetske zdravstvene organizacije (SZO).

- Procenjuje se da je 2022. godine bilo 20 miliona novoobolelih od različitih malignih bolesti i 9,7 miliona smrtnih ishoda. Takođe, procena SZO je da će do 2050. biti 35 miliona novoobolelih što je za 77 odsto više nego 2022. godine - navela je direktorka RFZO.

Ona je istakla da RFZO posvećuje posebnu pažnju, i jedan od prioriteta jeste, upravo, ne samo terapija, nego i dijagnostika malignih bolesti.

- To će ostati i nadalje kao jedan od prioriteta uopšte države, zdravstvene vlasti. Znamo da godišnje u Srbiji oboli 41.000 osoba od malignih bolesti, a premine 20.000. Vi ste ti koji se svakodnevno suočavate sa dijagnostikom, sa raznim, ne samo psihološkim stanjima obolelih već u njihovih porodica, jer ovo su bolesti ne samo obolelog, već čitavih porodica. U Republičkom fondu za zdravstvene osiguranje imate ozbiljnu podršku, imate partnera, jer nam je isti cilj - istakla je prof. dr Radojević Škodrić.

Onkologija oblast koja se najviše razvija

Kako je rekla poslednjih decenija svedoci smo sve više inovacija u medicini, ne samo u terapiji, već i u dijagnostici - mehanizmi bolesti sve više se otkrivaju, a samim tim se otkriva i sve više inovativni lekova, koji postaju sve efikasniji.

- Onkologija je jedna od oblasti koja se čak najbrže razvija i samim tim se inovativni lekovi u ovoj oblasti sve više registruju, a jedna od dodatnih izazova jeste upravo personalizovana terapija. To je izazov za vas, sa stručnog aspekta, a verujte i jedan od najvećih izazova za nas sa finansijskog aspekta. Inovativni lekovi su izuzetni lekovi koji nekim pacijentima produžavaju život, a nekim pacijentima drastično menjaju život. I, svima nama je cilj je pomoću inovativnih lekova, što više obolelih od malignih bolesti, postanu hronični pacijenti - objasnila je direktorka RFZO:

96 inovativnih lekova za 7 godina na listi

Sa finansijskog aspekta, to je, ponovila je značajan finansijski izazov, ali je država prepoznala značaj inovativnih lekova, i od 2018. godine se ozbiljno ulaže, prosto više nego ikada, u inovativne terapije.

- Ukupna finansijska sredstva za sve inovativne lekove koje se nalaze na listi lekova od 2000. do 2020. godine iznosila su 19 milijardi dinara, a u periodu od 2013. do 2023. godine je 135 milijardi dinara. U poslednjih 7 godina na listu lekova stavljeno je ukupno 96 inovativnih lekova. Od toga, gotovo polovina je za maligne bolesti. Nabrojaću samo neke - za metastatski melanom, karcinoma dojke, karcinoma pluća, kolorektalni karcinom, karcinom jajnika, prostate, bubrega, štitaste žlezde... Tu su uključene kako ciljane terapije, tako i imunoterapija. Početkom ove godine na poslednjoj listi lekova stavljeno je ukupno 17 inovativnih lekova, od toga je 16 lekova za potpuno nove onkološke indikacije, a samo jedan lek za postojeće indikacije - navela je prof. dr Sanja Radojević Škodrić.

Prošle godine, ukupno ulaganje za inovativne onkološke lekove iznosilo je 18,5 milijarda dinara, što je za 4,4 puta više nego u 2016. godini, kada su sredstva iznosila 4,2 milijarda dinara.

- A ove godine, do kraja godine, ukupno će biti 5 milijardi. Budžet za zdravstvo ove godine iznosio je 5,5 milijarda evra, što je više nego ikada. On poslednjih godina raste i taj iznos će se sve više povećavati - objasnila je direktorka RFZO.

Prevenција, rana dijagnostika, terapija

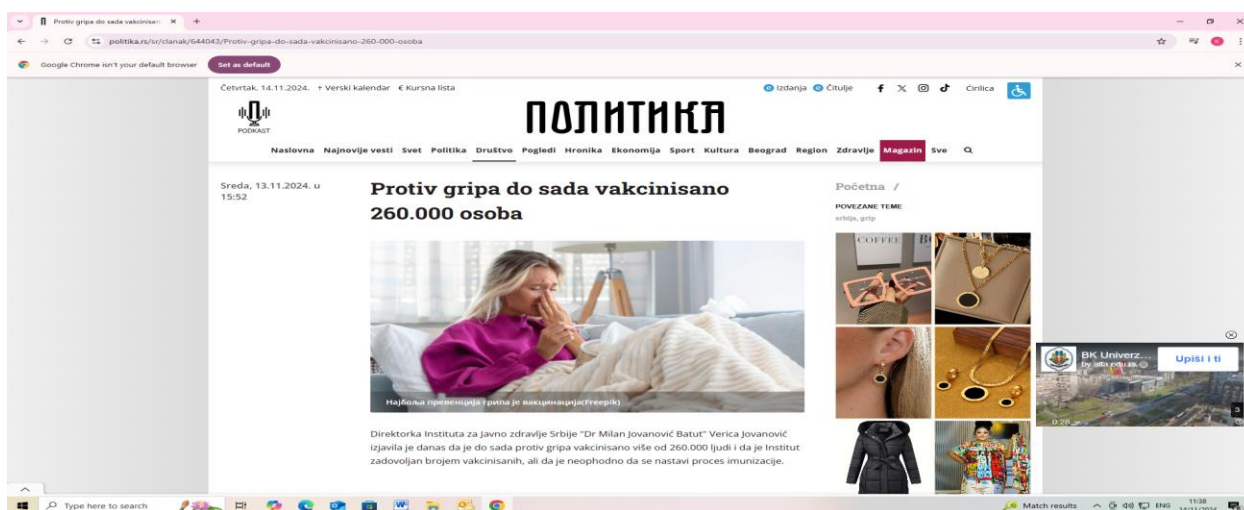
I pored svega što je urađeno, Srbija je i dalje vrhu Evrope po smrtnosti od malih bolesti, podsetila je direktorka RFZO. S tim u vezi, podsetila je da su pored terapije bitni i prevencija i rana dijagnostika.

- Još veliki broj pacijenata dobije dijagnozu maligne bolesti u odmaklom, da ne kažem neretko se dešava u terminalnom stadiju bolesti. Posebno treba obratiti pažnju da zaobiđemo davanje terapija u tim terminalnim stadijima, kada je svima nama jasno da nema efikasnosti. Zbog toga državu pažnju posvećuje i dijagnostici, i to na ranoj dijagnostici a isto tako i na prevencije na kojoj država intenzivno radi - kazala je ona

Naglasila je da je bitna rana dijagnostika kako bi inovativni lekovi dostigli svoju efikasnost.

- To je prepoznao je i predsednik Srbije, znači na inicijativu Aleksandra Vučića, nabavljeni su novi dijagnostički aparati sa sve ustanove širom Srbije kako bi se omogućio jedan kvalitet zdravstvene zaštite svim pacijentima bez obzira gde oni žive. U tom cilju radimo maksimalno i na decentralizaciji terapije. Kao što znate, pre dve godine je urađena decentralizacija terapije za Multiple sklerozu, prošle godine za kolorektalni karcinom, a ove godine smo uradili za karcinom dojke i ta će decentralizacija, biti dostupna na prvoj listi lekova koja će biti usvojena na prvom odboru u sledeće nedelje RFZO - najavila je direktorka RFZO na otvaranju Kancerološke nedelje.

ПОЛИТИКА

Protiv gripa do sada vakcinisano 260.000 osoba

Direktorka Instituta za Javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" Verica Jovanović izjavila je danas da je do sada protiv gripa vakcinisano više od 260.000 ljudi i da je Institut zadovoljan brojem vakcinisanih, ali da je neophodno da se nastavi proces imunizacije.

Jovanović je za Tanjug rekla da je u ovom trenutku registrovano oko 7.000 lica sa oboljenjima sličnim gripu, a da je sezona gripa blaža nego u istom periodu prošle godine.

Prema njenim rečima, sezonska manifestacija gripa u našoj zemlji je na niskom nivou.

Odgovarajući na pitanje da li je sada kasno za imunizaciju, imajući u vidu da je sezona respiratornih infekcija već počela, Jovanović je rekla da nije kasno za sprovođenje vakcinacije, jer sam razvoj imuniteta posle primljene vakcine traje dve do tri nedelje.

"Pozivamo svakog ko se nije vakcinisao protiv gripa da se javi u svoj dom zdravlja i da se ipak vakciniše. Savetujemo da to budu, pre svega lica, starija od 65 godina, lica koje imaju hronične bolesti, uključujući dijabetes ili neke kardiovaskularne bolesti, bolesti plućnog sistema, urinarnog trakta i oboleli od malignih bolesti", rekla je ona.

Jovanović je navela da je prvi slučaj gripa u Srbiji potvrđen pre skoro mesec dana, ali da je dobro što je proces vakcinacije protiv gripa počeo na vreme i sprovodi se na veoma zadovoljavajući način.

Govoreći o velikom kašlju, ona je rekla da je trenutno registrovan 1.501 slučaj i da su deca najrizičnija grupa.

"Najveća opasnost je za decu koja su mlađa od dva meseca, koja ne mogu da budu vakcinisana i u takvim slučajama se javljaju i komplikovane situacije, dugotrajno lečenje u bolnici, pa se može javiti smrtni ishod, što niko ne želi. Jedini način zaštite jeste pravovremena vakcinacija da bi deca koja ne mogu da se vakcinišu na takav način bila zaštićena", rekla je ona.

Jovanović je dodala da je veliki kašalj nekada teško prepoznati, zbog perioda inkubacije bolesti koja traje između 10 i 20 dana.

"Važno je da, kada neko prepozna simptome velikog kašlja - curenje iz nosa, grebanje u grlu, blaga temperatura, suvi kašalj, koji ne može da se ne primeti kod deteta ili kod odrasle osobe - ode lekaru i da se potvrdi da je u pitanju pertusis. Kada se postavi dijagnoza, jako je važno uvesti antibiotsku terapiju na vreme, zato što ona utiče i na infektivnost te osobe, koja je prenosilac infekcije", navela je ona.

Jovanović je upozorila da antibiotike ne treba uzimati na svoju ruku, jer sada vlada period infekcije virusima, na koje antibiotici ne deluju.

Kada je reč o virusu COVID-19, navela je da na svakodnevnom nivou ima nekoliko potvrđenih slučajeva i da su najrizičnije grupe osobe sa smanjenim imunitetom i one sa određenim hroničnim bolestima.

Dodala je da se na nedeljnom nivou testira više od 2.000 lica na ovaj virus, ali da je broj pozitivnih slučajeva jako mali.

Govoreći o broju pregleda na mobilnom mamografu, koji su omogućeni od 4. oktobra na Kalemegdanu, Jovanović je rekla da je trenutno pregledano više od 1.800 žena i pozvala sve žene iznad 45 godina da dođu na preventivni pregled.